

24. oktober 2005

Landsforeningen SIND

- arbejdsrapport i forbindelse med foretræde for Folketingets Retsudvalg – 3. november 2005, kl. 15.00

Emne:

Forholdene for sindslidende under varetægtsfængsling medens de afventer plads på psykiatriske sygehuse.

Som det fremgår af Landsforeningen SIND's brev til Retsudvalget, dateret 10. oktober 2005, er der stor bekymring over det store antal sindsslidende som parkeres i varetægtsfængsel, medens de afventer plads på retspsykiatriske afdelinger.

Landsforeningen SIND finder det beskæmmende at den eneste reaktion fra landets Indenrigs- og Sundhedsminister var: " Dette er en skønhedsplet ".

Landsforeningen SIND finder problemet stort og en omgående politisk reaktion nødvendig omgående.

Det fremgår klart og tydeligt af Straffelovens §16, - at personer, der på gerningstidspunktet var utilregnelige på grund af sindssygdom eller tilstande, der må ligestilles hermed, straffes ikke.

Det fremgår ligeledes af Straffelovens §68, - at en tiltalt der frifindes for straf i medfør af §16, så kan dømmes til anbringelse på hospital for sindslidende.

Det er helt klart for SIND, at denne mulighed i straffeloven er beregnet på personer som ikke forstår betydningen af en fængselsstraf.

Derfor har en evt. fængselsstraf ingen "helbredende" virkning, snarere tværtimod.

Den syge bliver mere syg!!

WHO skriver (Ministerkonferencen 12. – 15. januar 2005), at der skal tages hensyn til den forholdsmæssige virkning af politikker på mennesker, der allerede lider af mentale sundhedsproblemer og de som er i risiko.

Det fremgår af uddrag fra den samme Ministerkonference, - at der skal tilbydes effektiv omsorg i de samfundsbaseerede tjenester for mennesker med alvorlige mentale problemer.

Kravet er; planlæg og iværksæt samfundsbaseerede specialtjenester, tilgængelige 24 timer i døgnet, 7 dage om ugen med alsidigt kvalificeret personale til at tage vare på mennesker med alvorlige problemer, så som skizofreni, bipolare sygdom, alvorlig depression eller demens.

Netop med henvisning til disse meldinger fra WHO, er det helt klart at brugen af varetægtsfængsling som venteværelse til behandlingstilbud er ganske umenneskeligt.

Det fremgår af psykiatriloven, at den sindslidende har ret til behandling.

For at kunne være sikker på at denne behandling iværksættes kan det måske blive nødvendigt at indføre nogle materielle rettigheder i loven.

Dvs. positive rettigheder til bestemte ydelser, f.eks. i form af ventetidsgaranti på behandling i psykiatrien.

Landsforeningen SIND er udmærket klar over, at indførelse af materielle patientrettigheder vil være uhensigtsmæssige ud fra en økonomisk betragtning, idet det vil blive vanskeligt at styre sundhedsvæsenets samlede økonomi og at sikre, at de ressourcer, der er til rådighed, bliver anvendt bedst muligt.

Men – alligevel, - SIND mener at en prioritering af den sindslidendes behov er vigtig.

Inddragelse af §71 tilsynet!!!

Desværre afgrænser grundlovens §71, stk. 6 og 7, tilsynets kompetence.

Varetægtsfængsling, fængselsstraf, dom om anbringelse på et hospital for sindslidende eller forvaring er ikke omfattet af tilsynets kompetence.

Landsforeningen SIND kunne godt ønske sig §71 tilsynets kompetence udvidet, til også at omfatte dømtte sindslidende i varetægtsfængsel.

Landsforeningen SIND vil appellere til Retsudvalget om, at være opmærksom på Den Europæiske Deklaration om Mental Sundhed.

Her fremgår bl.a.:

- tilbyd mennesker med alvorlige mentale sundhedsproblemer en effektiv og omfattende omsorg og behandling inden for forskellige rammer og på en måde, som respekterer deres personlige præferencer og beskytter dem mod svigt og misbrug.
- fremskaf rimelige og tilstrækkelige finansielle ressourcer for opnåelse af disse mål.

I tilfælde af en behandlingsdom med indlæggelse på en retspsykiatrisk afdeling, - må der stilles krav om at overførsel til denne afdeling sker omgående.

I mindste fald bør der skaffes midlertidig plads på en anden psykiatrisk afdeling i en venteperiode.

Som tidligere påpeget skal varetægtsfængsel ikke bruges til "venteværelse".

Landsforeningen SIND henstiller til Retsudvalget, til Folketingets medlemmer, at der bliver iværksat et udvalgsarbejde til løsning af de nævnte problemer.

Som det fremgår af den mentale sundhedsdeklaration for Europa:

Afskaf umenneskelige og nedværdigende behandling og omsorg, og lovbeskyt menneskerettigheder og mental sundhedslovgivning i overensstemmelse med standarderne i FN's konventioner og internationale lovgivning.

Finn Graa Jakobsen

formand

Landsforeningen SIND / Politisk Udvalg